

Manfred Winkler

(n.27 octombrie 1922, Putila, Bucovina - d.12 iulie 2014, Israel)

Poet și traducător israelian de limbă germană și ebraică, evreu bucovinean, originar din România

Manfred Winkler s-a născut în anul 1922 la Putila, lângă Storajineț, pe atunci o comună mare din Bucovina de nord (în prezent orașel aparținând Ucrainei), la circa 75 km sud-vest de Cernăuți, regiune sub administrația română, după o lungă perioadă de dominație austriacă. A crescut într-o familie de evrei înstăriți, de limbă germană, proprietari de păduri și pământuri. Tatăl său, Emilian Berthold Winkler era avocat, absolvent al Universității din Viena. Mama, Johanna Winkler, născută Wildholz, era dintr-o familie originară din Brodî, Galiția. În 1936 Winkler frecventează un liceu românesc la Cernăuți.

Familia sa a suferit mult în anii 1940. În 13 iunie 1940, după ce nordul Bucovinei a fost alipit la Uniunea Sovietică, averea familiei a fost expropriată, iar părinții și fratele lui, medic, cu vederi comuniste, au fost arestați de securitatea sovietică. Mama și soția fratelui, Șoșa, au fost deportate în Kazahstan, iar fratele, acuzat de troțkism, a fost trimis în Gulag în nordul Rusiei. Nici unul din ei nu a supraviețuit. Tatăl, în vârstă de 50 ani, și-a pus capăt zilelor. Manfred Winkler a scăpat. În anul 1941, când Bucovina de nord a fost recucerită de România în colaborare cu Germania nazistă, el a fost închis în ghetoul Cernăuți și apoi deportat în Transnistria. În 1944 s-a reîntors în Bucovina, aflată din nou sub regim stalinist sovietic, de unde s-a repatriat în România, care revenise temporar la democrație.

Poet de limbă germană în România

Foarte curând România a fost transformată în „democrație populară”, supusă regimului comunist. Din anul 1946 Winkler s-a stabilit la Timișoara. Winkler a devenit membru în mișcarea tineretului sionist „Dror”. Mișcarea sionistă a fost scoasă în afara legii de către comuniști în anul 1949. În această perioadă a cunoscut-o pe Herma Levin, originară din Cernăuți, viitoarea lui soție.

A studiat literatura germană la facultatea care și ea a fost închisă curând. A lucrat mai mulți ani ca muncitor și apoi ca tehnician controlor de calitate la o întreprindere metalurgică. În 1956 a izbutit să publice în România primul său volum de versuri în germană „Tief pflügt das Leben” (1925), apoi poezii pentru copii „Kunterbunte Verse” 1956 și *Fritzchens Abenteuer* 1958.

Poet bilingv în Israel

În 1959 a obținut permisul de plecare din România în Israel. A învățat ebraica în kibutul Beit Alfa și apoi la școala, „ulpan”, pentru noi imigranții Etzion la Ierusalim. În anii 1959-1963 a studiat

limba și literatura idiș și ebraică la Universitatea Ebraică din Ierusalim. În Israel a fost susținut de Dov Sadan și de Ezra Fleischer. Winkler a condus arhiva Binyamin Zeev Herzl din cadrul Arhivei Centrale Sioniste din Ierusalim. În anii 1964-1981 a participat activ la editarea scrierilor integrale ale lui Herzl. El s-a alăturat și cercului Lysis al oamenilor de cultură de limba germană care funcționa la Ierusalim. Winkler și soția sa s-au stabilit în așezarea Tzur Hadasa, lângă Ierusalim. După 1981 a lucrat acasă ca scriitor, traducător și sculptor. În 1994 soții Winkler și-au pierdut fiica într-un accident.

Winkler a scris poezii în limbile germană și ebraică. A tradus în ebraică din creațiile literare germane și românești. În anul 1975 a fost ales membru al Asociației scriitorilor ebraici, în Asociația scriitorilor de limba germană din Israel și în Centrul internațional PEN (Penclub) al scriitorilor de limba germană din afara statelor de limbă germană.

Premii și onoruri

- 1962 Premiul pentru poezie ebraică la Concursul pe țară al Ministerului Învățământului al Israelului
- 1964 [Premiul Lamdan](#)
- 1983 Premiul Haim Iankelevici
- 2000 Premiul Primului Ministru Levi Eshkol pentru poezie

In Memoriam

În 2015 s-a instituit *Premiul și diploma Manfred Winkler pentru poezie* - decernat prima dată de Consiliul Județean Suceava și Centrul Cultural Bucovina la Festivalul Bucovina Rock Castle din Suceava - Națiunea Creatorilor. Primul Laureat a fost Aviva Golan, poetă din Israel

Publicații în germană

- *Tief pflügt das Leben*, București 1956
- *Fritzchens Abenteuer*, București 1958
- *Kunterbunte Verse*, Bucurtești 1958
- *Unruhe* 1997 Neliniste, publicat la München
- *Im Schatten des Skorpions* 2006 (În umbra scorpionului) publicat la Aachen
- *Im Lichte der langen Nacht*, Aachen 2008. (În lumina lungii nopți) publicat la Aachen
- cu Hans Bergel, *Wir setzen das Gespräch fort... Briefwechsel eines Juden aus der Bukowina mit einem Deutschen aus Siebenbürgen* (Continuăm discuția... Schimbul de scrisori ale unui evreu din Bucovina cu un german din Ardeal), Frank & Timme GmbH, Berlin 2012
- 2014 *Wo das All beginnen soll: ausgewählte Gedichte (În locul unde totul va începe - selecție de poezii)*, 978-3-86813-017-1. ISBN - עם אחרית דבר מאת האנס ברגל, פורסם בברלין -

În ebraică

- 1965 - **שירים** (Poezii) Tel Aviv
- 1970 - **שירים העיר בין אצבעות** : (Între degetele orașului) Tel Aviv
- 1979 - **שירים עפר בעימות** : Tel Aviv
- 1988 - **שירים צל העקרב** :, Tel Aviv
- 2000 - **מבחר שירים ספירה לאחור** : (Numărătoare inversă) (ירושלים, כרמל, 2000-1960 , Ierusalim, antologie
- 1977 - **שיחון עברי** - Ghid de conversație ebraic-german

Legături externe

https://ro.wikipedia.org/wiki/Manfred_Winkler